
PÆDAGOGISK GRUNDLAG

MÅNESTRÅLEN

I klynge A og Månestrålen er vores vision at alle børn får mulighed for at udvikle sig, udforske og lære gennem fordybelse, sociale fællesskaber og leg, i et miljø af nærværende og anerkendende voksne. Alt dette for at udvikle et stærkt selvværd, indgå i sociale fællesskaber og derved i sidste ende blive livsduelige.

INDHODSFORTEGNELSE

Pædagogisk grundlag for Klynge A	3
Børnesyn	4
Børnesynet i Klynge A er:	4
Eksempel - Hvordan vi kan se og skaber vores børnesyn i Månestrålen:.....	4
Dannelse og børneperspektiv	5
I Klynge A arbejder vi ud over plads til individualitet på:	5
Eksempel - Hvordan vi kan se dannelse og børneperspektiv i Månestrålen:.....	6
Leg	6
Det pædagogiske personales opgave er at:	7
Eksempel - Hvordan vi anvender temaet omkring leg i praksis:	8
Læringsmiljø	8
Overordnet for Klynge A's arbejde med læringsmiljø er følgende pejlemærker:	8
Eksempel – Hvordan vi i Månestrålen arbejder med læringsmiljøer:	9
Læring	9
Centralt arbejder Klynge A ud fra følgende ide om læring:.....	10
Eksempel – Hvordan vi i Månestrålen arbejder med læring i praksis:	10
Børnefællesskaber	11
Formiddag	12
Eftermiddag.....	12
Det pædagogiske personales opgave med børns fællesskaber er:	12
Eksempel – Hvordan vi arbejder med børnefællesskaber i Månestrålen:	13
Forældresamarbejdet	13
Klyngens opgaver i forbindelse med et involverende og aktivt forældresamarbejde er:	14
Eksempel – Hvordan vi i Månestrålen dagligt anskuer vores forældresamarbejde:	15
Børn i udsatte positioner	16
I forbindelse med børn i udsatte positioner har vi særligt øje på:	16
Eksempel - hvordan vi arbejder med børn i udsatte positioner:.....	17
Sammenhæng og overgange.....	17
En god overgang kræver:	18
Fra hjem til vuggestue	18
Fra vuggestue til børnehave.....	18
Fra børnehave til indskoling	19
Eksempel - Hvordan vi arbejder med overgange i hverdagen	20

Pædagogisk grundlag for Klynge A

I dette materiale vil du blive præsenteret for det pædagogiske grundlag for vores klynge.

Vores pædagogiske grundlag handler om en fælles forståelse af det gode børneliv ud fra ovenstående temaer: Børnesyn, Dannelse & børneperspektiv, Leg, Læringsmiljø, Læring, Børnefællesskaber, Forældresamarbejde, Børn i udsatte positioner og Overgange.

Vi har en forventning om at medarbejderen efterlever dette menneskesyn, vores mål og vision. Pædagogisk grundlag for klynge A er udarbejdet af ledelsen, kvalificeret af det pædagogisk arbejdsfællesskab og derefter bearbejdet i personalegruppen. Det pædagogiske grundlag tager udgangspunkt i den nye styrkede læreplan, klyngens mål og menneskesyn.

En anerkendende tilgang og klynge A's børnesyn danner den røde tråd gennem hele grundlaget. Vi mener, at et godt børneliv kendetegnes ved, at vi fremmer barnets trivsel, læring og udvikling. Dette sker blandt andet gennem trygge læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende og hvor der tages udgangspunkt i børneperspektivet. Forskning peger på at, kvaliteten af samspillet mellem barn og voksen er den faktor, der har størst betydning for barnets udvikling. Samspillet bygger på vores fokus på tilknytning til barnet igennem nærvær, omsorg og interesse for barnet trivsel og udvikling.

Klyngens mål:

I klynge A er vores vision at alle børn får mulighed for at udvikle sig, udforske og lære gennem fordybelse, sociale fællesskaber og leg, i et miljø af nærværende og anerkendende voksne. Alt dette for at udvikle et stærkt selvværd, indgå i sociale fællesskaber og derved i sidste ende blive livsduelige.

Børnesyn

Klynge A's børnesyn skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor de tillidsskabende voksne giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig.

Vi skal værne om børns ret til at være forskellige, samt have øje for at børn udvikler sig i forskelligt tempo.

Vi skal møde børnene med oprigtig interesse og være opmærksom på det enkelte barn og sørge for at få barnet inddraget ud fra dets eget perspektiv.

Børnesynet i Klynge A er:

- At børn opleves grundlæggende som kompetente og selvstændige.
- At børn har brug for omsorg, udfordringer, forventninger og tillid fra voksne.
- At børn ses som aktive med skabere af egen læring og udvikling i rammer, de voksne er ansvarlige for.
- At børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde.
- At barnet skal føle sig set og forstået, og opleve, at det har en demokratisk stemme.
- At egen og legende nysgerrige tilgange er udgangspunktet for de processer barnet indgår i.
- At barndommen har værdi i sig selv.
- At barnet skal mødes med nærvær.
- At mødet mellem barnet og de pædagogiske medarbejdere tillægges høj værdi.

Eksempel - Hvordan vi kan se og skabe vores børnesyn i Månestrålen:

Børnene kommer ud på legepladsen. Her hjælper vi hinanden med at bygge bane, børnene henter mælkekasserne. En voksen kalder børnene hen og viser hvordan kasserne skal stå. B vil ikke stille sin kasse på rækken med de andre. B får lov at beholde sin kasse men de andre børn stiller deres på række. Der er nu et hul i rækken, hvor B's kasse skulle have været. Den voksne går på banen, men stopper hvor der mangler en kasse: "Hov der mangler en kasse! -Er der mon nogen som har en kasse mere?" Den voksne kigger inviterende på B som sidder på sin kasse, og spørger: "B, kan

du hjælpe mig, så jeg ikke falder ned i hullet?” Nu vil B gerne hjælpe, og stiller sin kasse i hullet i den ufuldkommene række, så banen bliver komplet. B tager den voksne i hånden og sammen går de banen færdig, og de viser de andre børn hvordan man skal gøre.

Dannelse og børneperspektiv

Dannelse refererer til en dybere form for læring. Vi tilstræber at børnene udvikler sig til empatiske mennesker. Dannelse er ligeledes en erfarings- og læreproces, der ikke er bundet op på at skulle lære noget bestemt. Dannelse handler om, at værdier og viden forankres i barnets personlighed. Viden og værdier som barnet automatisk bruger, når det skal begå sig i verden.

Det pædagogiske personale i klynge A støtter barnets dannelse. Dette gøres ved at støtte børnene i at holde sig prøvende og nysgerrigt til omverdenen og ved at give børn erfaringer med at være en del af et velfungerende og mangfoldigt fællesskab. I klynge A støtter vi børnenes forskellighed og tilstræber at give dem individuelle redskaber, til deres udvikling.

I klynge A arbejder vi ud over plads til individualitet på:

- Invitere barnet til at være aktivt deltagende og bidragende i enhedens fællesskab, så barnet har en følelse af at være en del af det.
- At synliggøre og bekræfte forskellige perspektiver og behov i fællesskabet.
- Skabe rammerne for, at børnene ser sig selv og hinanden på tværs af alder, køn, personlighed og kultur.
- Give børn mulighed for indflydelse og deltagelse, så de oplever sig som et kompetent individ og får en begyndende forståelse for demokratiske principper.
- Sørge for at rammerne er, så børnene kan udforske deres egne grænser og følelser så de kan lære at sige fra og til.
- Have en praksis som giver mulighed for at børnene kan øve sig i at udskyde egne behov.

- Prioritere børnenes muligheder for selv at øve konflikthåndtering.
- Øve sig i at samarbejde med andre.
- Medarbejderne er kontinuerligt opmærksomme på venskaber og vigtigheden af disse for børnenes dannelse, udvikling og trivsel.

Eksempel - Hvordan vi kan se dannelse og børneperspektiv i Månestrålen:

En samling i børnehaven med en gruppe børn og en medarbejder. Temaet for samlingen er venskaber. Den voksne stiller spørgsmålet *"hvad er en god ven?"*. Der ligger en ærtepose i centrum af samlingen. Elias tager ærteposen og siger: *"En god ven er en der leger med biler"* Oscar siger: *"jeg leger også med biler."* - Medarbejderen siger: *"Så en god ven er en der leger med biler. Hvordan kan man mere være en god ven?"*.

Leg

I den nye dagtilbudslov er legen som noget nyt skrevet ind i formålet med dagtilbud. Børns leg skal derfor have en central plads i klynge A og legens egenverdi skal anerkendes. Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen fremmer bl.a. fantasi, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Børn bearbejder og fortolker blandt andet deres dagligdag og virkelighed igennem leg. De lærer at tage hensyn til normer og regler, at gå på kompromis og være fleksible. Vigtigheden af legen kan ikke betones nok. Personalet i Klynge A skal bidrage til, at alle børn kan opleve glæde, spænding og engagement gennem leg - både alene og sam-

men med andre. Uanset om legen er igangsat af børnene eller af pædagogen, er det medarbejderens opgave at være nærværende, observerende og støttende.

At lege er noget man skal øve sig på, for at blive rigtig god til det.

En pædagogisk medarbejder der følger med i børnenes leg, observerer legens roller samt udvikling og kan træde støttende til ved behov og på den måde styrke børnenes samspil.

Det pædagogiske personales opgave er at:

- Organisere tid, rum og forskellige materialer, der inspirerer forskellige typer af leg
- Have viden og forståelse for betydningen af børns leg
- Understøtte børnenes leg for at sikre mulighed for at legen kan udvikle sig eller bestå.
- Introducere en leg på baggrund af den pædagogiske overvejelse, der er hvis et barn eller børnegruppe har svært ved at lege
- Introducere en leg ud fra børnenes interesse.
- Have en viden om barnets nærmeste udviklingszone og positionere sig ud fra det.
- Sikre at alle børn har fornødne legekompetencer.
- Præsenterer ideer, som børnene kan lege ud fra, f.eks. i form af legemanuskripter.
- Have en forståelse for at legen altid har betydning for barnet. også selvom den kan synes uhensigtsmæssig. For barnet er legen meningsfuld.

Eksempel - Hvordan vi anvender temaet omkring leg i Månestrålen:

I store gruppen er der brug for at få understøttet børnenes legekompetencer inden den kommende skolestart. Der bliver planlagt et legeskema, som handler om at tage på ferie. Temaet "ferie" er genkendeligt for børnene, som oplever at tage på rejser med deres familie for at besøge familie. Den voksne har planlagt og indsamlet materialer, udklædning og genstande. Der er planlagt forskellige roller til børnene og en historie om at rejse på ferie er planlagt. Legegruppen består af 5 børn – de mødes med den voksne og rammen for legen præsenteres. Børnene vælger roller og legen går i gang. De voksne er hele tiden deltagende enten ved siden af, foran eller bagved efterhånden, som børnene får flere erfaringer og fortrolighed med at lege legen.

Læringsmiljø

I klynge A taler vi meget om pædagogiske læringsmiljøer. Vigtigst for os er at læringsmiljøer inspirerer til leg. Vi har et stort fokus på de voksnes betydning og rolle.

Læringsmiljø er et nøgleord i klynge A's pædagogiske grundlag. Når ordet '*læringsmiljø*' fylder så meget i det pædagogiske grundlag, peger det på en udvikling i den måde lovgivningen forholder sig til den pædagogiske opgave på.

Fra at have fokus på børnegruppens trivsel og læring, er der zoomet ud, og vi er nu også optaget af de voksnes rolle i barnets trivsel, udvik-

ling, læring og dannelse. Det pædagogiske læringsmiljø er samlingen af det pædagogisk grundlag. Det er en forudsætning at medarbejderne og ledelsen har løbende blik for hvordan praksis rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Overordnet for Klynge A's arbejde med læringsmiljø er følgende pejlemærker:

- Overvejer og skaber læringsmiljøer med muligheder for, at børnene kan gøre sig forskellige erfaringer.
- Evaluere og justere på det fysiske læringsmiljø såvel som den voksnes rolle i forhold til barnets læring.
- Viden om læringsmiljø's i relationen mellem barn og voksen, og altså ikke kun som et fysisk afgrænset område.
- Tage udgangspunkt i børnenes interesse og behov i forhold til den aktuelle børnegruppe

- Udforske og reflektere over læreplans-temaerne ud fra de mål som er sat i Klynge A.
- Skabe læringsmiljøer der, med organisering og de rette rammer, kan sikre udsatte børns livsduelighed
- Skabe læringsmiljøer der tager højde for de tre dimensioner "Being, Belonging and Becoming" (at være, at høre til og at blive) Jvf. vores erfaring med KIDS i 2018.

Eksempel – Hvordan vi i Månestrålen arbejder med læringsmiljøer:

I børnehaven har vi fokus på hvordan vi kan skabe tydelige legemiljø. Der dækkes op i køkkenkrogen, så der allerede er klar til leg og inviterer børnene ind, når de kommer om morgenen.

Der sættes biler frem på legetæppet i vuggestuen, så der er mulighed for at en eller flere børn kan gå direkte hen og sættes sig ned og køre på vejene på tæppet.

Læring

Med læring-begrebet i klynge A menes at det lærende barn har tilegnet sig noget nyt, altså at det lærende barn ved og kan noget som barnet ikke kunne tidligere. Dvs. barnet skaffer sig nye færdigheder, adfærdsmåder, normer og kundskaber.

Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål. Samt ved at eksperimentere med materialer og gøre sig opdagelser. Ved at sanse deres omverden, udvikler børnene deres forståelse af verden, og hvordan den hænger sammen. Erfaring spiller her en central rolle, for barnets forståelse og læring af verden inden for et bestemt område. Børn lærer gennem kommunikation og sociale interaktioner. Barnet skal bruge hele kroppen og alle sine sanser i læringsprocesserne.

Det er den voksnes opgave at åbne verden for børnene og skabe muligheder, for at imødekomme udfordringer som de ville have svært ved at opnå på egen hånd. Vi har børnene med i alt hvad vi laver. Fx med måltidet er børnene med fra start til slut. De er med til at dække bord, rydde af bordet, osv.

Centralt arbejder Klynge A ud fra følgende ide om læring:

- At tage udgangspunkt i børnenes engagement og interesser, så børns læreprocesser altid opleves som meningsfulde og sjove af børnene.
- At have ambitioner om at børn skal lære og forstå alt det de kan.
- At vide at læring er livslang.
- At hver gang vi giver børn mulighed for at kunne selv vil de i endnu højere grad erfare verden omkring sig.

Eksempel – Hvordan vi i Månestrålen arbejder med læring i praksis:

En gruppe børn i vuggestuen går ud i garderoben for at tage tøj på inden de skal ud. Pædagogen har bevidst taget en lille gruppe børn med ud. Pædagogen benævner det overtøj som børnene skal have på, samtidig med at hun peger på billederne af tøjet som også hænger i garderoben. Oscar har svært ved at lyne lynlåsen, pædagogen ved at Mohammed er super god til at lyne lynlåse, så hun opfordrer Mohammed til at hjælpe Oscar.

Børnefællesskaber

Sociale færdigheder er en forudsætning for at kunne trives i relationer med andre. Sociale færdigheder gennem børnefællesskaber øves børnene sig med at agere i eksperimenterende og fremprovokerede reaktioner, der enten passer eller ikke passer til en bestemt situation.

I klynge A arbejder vi med mindre grupper og kan derfor tilbyde et dybere og mere fokuseret arbejde på det enkelte barn i en børnegruppe. Heri er der også mulighed for, at børnene kan udvikle tættere relationer med de andre børn.

Dannelse af børnefællesskaber, til individuel-og gruppeudvikling, er en væsentlig opgave i det pædagogiske grundlag. Børnefællesskaberne tilrettelægges for børn og sammen med børn. Hermed sikre vi, at alle børn indgår i et velfungerende fællesskab.

Formiddag

Om formiddagen sætter de voksne lege i gang venskabsgrupper eller på stuen. Vores ugeplan fyldes ud med inspiration og viden indhentet fra blandt andet TOPI [Tidlig opsporing og indsats] og sprogvurderinger. Vi lader os yderligere også inspirere af børnenes interesser, af naturen, årstiderne, m.m.

I formiddagens vokseninitierede lege og aktiviteter har vi særligt fokus på sociale kompetencer. Fx ved børnemassage, at være en god ven og alt i alt sikre, at børnene opnår succesoplevelser for på den måde at øge deres selvværd.

Eftermiddag

Om eftermiddagen sørger vi for, at barnet kan vise initiativ og være aktivt deltagende. Der arbejdes på at fællesskabet skaber rum for alle børn, nye relationer samt muligheden for at afprøve forskellige positioner rundt om i huset og på legepladsen.

Det pædagogiske personales opgave med børns fællesskaber er:

- At hjælpe og støtte børn i at mestre balancen mellem at varetage egne behov og tage hensyn til andres behov At støtte børnenes initiativer til samspil med andre børn, så alle børn får fællesskabserfaringer
- At bidrage til, at alle børn leger med andre børn, oplever at have venner og at være en del af et børnefællesskab og vægte venskaber højt
- At planlægge og arbejde situeret i hverdagen (læringsmiljøet), så børnene får fælles erfaringer, der giver dem fælles oplevelser
- At veksle mellem at tage initiativ og sætte i gang og at afvente og være støttende
- At arbejde med børnesynet at alle børn er rigtige

- At arbejde med børnesynet, så er alle børn tilføjer værdi til fællesskabet

Eksempel – Hvordan vi i Månestrålen arbejder med børnefællesskaber:

Mellem (Børn mellem 1,5 og 2 år) og Storegruppe(de børn som er mere end 2 år) går i børnehavens rytmikrum 2 gange om ugen. Alle børnene hjælpes ud af overtøjet og samles i en rundkreds, hvor dagens leg præsenteres. Børnene går i gang med dagens bevægelsesleg og motorikbane. Et af vuggestuebørnene får lov til at kigge på og deltager kun med voksnestøtte. Om eftermiddagen leger barnet sammen med nogen af de andre børn i vuggestuen. De leger de samme lege som der blev leget under bevægelseslegen, og denne gang deltager barnet på lige fod med de andre børn.

Forældresamarbejdet

Når samarbejdet mellem enhederne og forældre fungerer godt, kommer det barnet til gode. Forældrene er de primære voksne i barnets liv og har det primære ansvar for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Derfor skal forældrene inddrages aktivt i samarbejdet om børnene.

I klynge A skal vi være i dialog med forældrene om, hvordan man i fællesskab kan fremme barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse. Jo bedre forældre og enheder samarbejder, jo mere deles viden om barnet, der kan komme barnet til gode både hjemme og i enheden.

Vi skal som pædagogisk personale tage initiativet til det gode forældresamarbejde, hvor forældrene oplever, at deres input og viden er værdifuld, relevant og nyttig for det pædagogiske arbejde. Vi ønsker at forældrene oplever, at vores erfaringer og input er værdifulde for dem. Vi skal tænke det sådan, at forældrene skal inviteres ind i et tæt samarbejde.

Vi kan kun understøtte børnene bedst muligt, hvis vi har et samarbejde der er båret af tillid og respekt. Det betyder at vi altid i ord og handling viser forældrene, at vi er åbne og nysgerrige på deres viden og erfaringer med deres barn.

Klyngens opgaver i forbindelse med et involverende og aktivt forældresamarbejde er:

- Sikre at det daglige samarbejde er tillidsfuldt og konstruktivt.
- At byde forældrenes input velkomne.
- At der er rammer for samtaler med forældre om deres barn.
- At der afholdes årlige samtaler omkring barnets udvikling, læring og trivsel.
- At der er en gensidig forventning om samtaler, hvis vi oplever barnet, ikke trives optimalt.
- At der tilbydes ekstra startsamtale ved fx flersprogfamilier.
- At vi har en fælles forventning om, at forældrene forbereder sig til samtaler.
- Forventninger til at forældrene skal komme og give udtryk for bekymring, nysgerrighed osv. Det er vigtigt, at det bliver en naturlig del af samarbejdet, at forældrene bidrager.
- Forældrene skal kunne spørge os til råds og vi skal have en kultur for at det er godt at give råd omkring børns udvikling.

- Forældrerådene bruges til at tale ind i hvad forældregruppen oplever og har af input fra deres perspektiv.
- Forældrene mødes i åben og ligeværdig dialog.

Eksempel – Hvordan vi i Månestrålen dagligt anskuer vores forældresamarbejde:

Vi ligger stor vægt på den daglige kontakt og ved hvor vigtigt det er, at forældre får en lille historie med hjem om deres barns dag. Denne kontakt er nødvendig for at forældrene kan tale sig ind i barnets hverdag. På den måde skabes der en vigtig helhed i barnets liv. Udover den daglige kontakt, har vi også løbende samtaler med forældrene. Typisk når barnet har gået hos os et par måneder og derefter løbende gennem institutionslivet. Vi kan godt have op til flere samtaler med nogle forældre, henover en kortere periode, hvis de eller vi oplever et nødvendigt behov. Der er altid afsat god tid. Skulle der være behov er der tolk, så vi sikrer os, at al vigtig viden bliver forstået. Forældrehenvendelser kan fx omhandle usikkerhed omkring sit barns relationer, om barnet får nok at spise. Hvis vi har en særlig opmærksomhed i forhold til et barns udvikling, så går vi i gang med at undersøge hvad kan være på spil. Her er dialogen med forældrene vigtig. Forældrene kan nemlig bidrage til at vi forstår barnets virkelighed meget bedre. Hvis vi vurderer, at det kræver en særlig indsats, så udarbejder vi en handleplan, hvor medarbejdere og forældre samarbejder om handleplanen. I vores samtaler med forældrene bringer vi vores faglige viden i spil og deler den, så vi sammen med deres viden, kan hjælpe børnene bedst muligt i deres udvikling. Vi rådgiver også gerne forældre, når de står med udfordringer i forhold til opdragelsen af deres barn og følger op på tingene, hvor der er behov.

Børn i udsatte positioner

Når vi oplever at et eller flere børn i en periode befinder sig i en udsat position, er det afgørende for os, at barnet føler sig som en del af et inkluderende fællesskab, hvor det støttes til at indgå i lege med de andre børn. Det pædagogiske personale skal være meget opmærksomme og reagere på tegn i børnegruppen på mulig udsathed (i kortere eller længere perioder) – har barnet ændret adfærd, udviklingsmønster eller viser tegn på mistrivsel?

I Klynge A er det vigtigt for os at vi har en tæt dialog med forældrene og særligt hvis der etableres et samarbejde med eksterne samarbejdspartnere som fx logopæd (tale/hørelære), støttepædagog, psykolog, m.m. Vi et tæt samarbejde med forvaltningens logopæd og psykolog. Vi afholder en gang månedligt resource team, hvor medarbejdere kan få sparring og supervision. Dette kvalificerer vores arbejde, samt betyder at vi hurtigere kan sætter ind, når vi vurderer det nødvendigt.

Vi laver TOPI to gange årligt. Dette er et redskab fra Socialstyrelsen hvor vi kan identificere en bekymring omkring et barn hurtigt og dermed etablere de rette tiltag. Ydermere er vi systematiske i vores stuemøder, ved at udarbejde børnebeskrivelser med mulighed for mindre pædagogiske tiltag, og derefter evaluering.

I forbindelse med børn i udsatte positioner har vi særligt øje på:

- Pædagogisk målrettede indsatser hvor det enkelte barn, indgår i aktiviteter sammen med andre børn.
- Opmærksomme på at deres måde at tale om og med barnet, er med til at skabe den måde barnet opfatter sig selv på.
- Ofte kræver det et tættere forældresamarbejde med forældre til børn i udsatte positioner.

- Dagligdagen skal være planlagt på en måde, så der tages højde for hvordan man kan tilgode det udsatte barns behov, med de ressourcer der er til rådighed.
- Når vi opdeler børnene i små grupper, giver det mulighed for at have en mere tæt og positiv voksenkontakt.
- Det skal være almindelig viden og udført praksis, at det er de børn, som har mest behov for at blive støttet i deres udvikling, som er tættest på voksne, når de har behov for det.
- Forme struktur og rutiner med udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe.
- Sikre en tidlig og differentieret tilgang til alle børn

Eksempel - hvordan vi arbejder med børn i udsatte positioner:

Medarbejderne i teamet for en bestemt børnegruppe, er i gang med at udarbejde TOPI. Da de kommer til Eigil, viser det sig, at ingen af medarbejderne har en relation til ham, og det er sjældent de ser ham sammen med de andre børn. Eigil kan godt lide at lege med gravemaskiner i sandkassen, så derfor beslutter teamet at Eigil og tre andre børn skal have et temaforløb med arbejdsmaskiner.

Sammenhæng og overgange

Hverdagen i dagtilbud er fyldt med skift og overgange. Barnets møde med dagtilbuddet er en af de første og største overgange i barnets liv. Næste store overgang er fra vuggestue til børnehave og igen fra børnehave til fritidsinstitution/skole. Alle overgange er betydningsfulde i børns liv, og derfor vægtes det højt at disse overgange håndteres med høj professionalisme.

Når vi arbejder bevidst med overgange, handler det om at vi vil skabe størst mulig tryghed for det enkelte barn, når barnets hverdag oplever ændringer.

Vi afholder de nødvendige samtaler med forældre. Dvs. at vi vurderer om

der er behov for at invitere forældre til samtale når deres barn er vokset ud af vuggestuen. Overgangssamtale er en samtale som afholdes mellem medarbejdere og forældre, så overgangen til det nye bliver så behageligt for barnet som muligt. Ved samtalen drøftes konkrete indsatser vi gør som dagtilbud og hvordan forældre kan understøtte barnet i overgangen til det nye.

En god overgang kræver:

- At man styrker barnet i at træde kompetent ind i "det nye" med realistiske forventninger.
- Et stærkt samarbejde mellem vuggestue, børnehave, fritidsinstitution og skole.
- Et stærkt forældresamarbejde om sammenhæng i overgange.
- Faglig dokumenteret vurdering af barnets trivsel og udvikling.

Fra hjem til vuggestue

I overgangen fra hjem til vuggestue, sørger for at der er tid og ro til indkøringen, hvor barnet til at starte med er ganske kort tid i vuggestuen med sine forældre og hvor vi med handling og tale kan vise barnets nye omgivelser frem. Her er barnet også gradvist med til alt det der foregår i egen gruppe med de voksne og børn det hører til. Det er vigtigt for barnet at have en tryk base, som er genkendelig. En indkøring kan tage alt fra en uge til flere, afhængig af barnet og hvorledes forældrene har muligheder for at være til rådighed.

Fra vuggestue til børnehave

I vores overgang fra vuggestue til børnehave, sørger vi for at børnene besøger børnehaven, så de bliver introduceret til børnehavens rutiner, lokaler og voksne. Overgangen foregår som reelt med en lille gruppe jævnaldrende børn, en voksen fra vuggestuen og en voksen fra børnehaven som skal have ansvaret for den nye gruppe af 3-årige. Her er de med i de aktiviteter der er og prøver også at være med til frokosten. I denne periode kan der også knyttes relationer til de andre børn. Der foretages også en vurdering af barnets trivsel og udvikling der vendes med forældrene i forhold til at vurdere barnets parathed til at starte i børnehave. Ud over den daglige snak om barnets nye overgang er der også en opfølgningssamtale efter 3 måneder mellem medarbejdere og forældre.

Fra børnehave til indskoling

Som et led i arbejdet med at skabe sammenhæng og kontinuitet i børns liv, er det besluttet i Københavns kommune, at alle børnehaver i samarbejde med forældre til kommende skolestarter, skal udarbejde digital videns-overdragelse til fritidsinstitutioner og skole. Videns-overdragelsen er en helhedsvurdering af, hvor det enkelte barn er i sin sproglige, sociale, motoriske og trivselsmæssige udvikling.

Formålet med en statusvurdering på dit barns udvikling er, at pædagoger og forældre drøfter barnets trivsel og udvikling, set i forhold den kommende opstart i fritidsinstitution og skole. Herudover giver statusvurderingen et afsæt for at tilrettelægge læringsmiljøer, som giver børnene mulighed for at øve sig på kompetencer, der kan være gode at have gjort sig erfaringer med ved opstarten i fritidsinstitution og skole. Dette skaber samtidig også grobund for en bedre modtagelse af dit barn på den nye fritidsinstitution og skole, da der er overdraget håndterbar viden til fritidsinstitutionen og skolens personale. Det er selvfølgelig med tilladelse fra forældrene at denne viden om barnets udvikling og trivsel, overdrages til barnets kommende fritidsinstitution og skole.

For vores ældste børnehavebørn, har vi et samarbejde med den lokale fritidsinstitution/skole, hvor en del af børnene typisk starter. Hvilken fritidsinstitution/skole dit barn bliver præsenteret for i overgangen, afhænger af den individuelle enhed i Klynge A's geografiske placering. Hver af Klynge A's enheder har en

fast aftale om at kunne bruge fritidsin-

stitutionens/skolens lokaler. De har både gymnastiksal og flere lege/hobby-rum, hvor vi kan være med børnene og lave sjove ting. Da en del af vores børn starter på den lokale fritidsinstitution/skole, betyder vores samarbejde, at en del af børnene allerede kender lokalerne, når de skal starte. Det kan gøre overgangen lettere, da børnene ikke skal bruge energi på at orientere sig, i lige

så høj grad, i forhold til den nye hverdag. For de børn der ikke skal gå på den lokale fritidsinstitution/skole, betyder det, at de får forståelsen af, at de skal et nyt sted hen efter børnehavelivet og et indblik i hvad den nye overgang forventer.

Eksempel - Hvordan vi i Månestrålen arbejder med overgange i hverdagen

Vi arbejder med de små overgange hver dag: fx hvordan skaber vi nærvær og forudsigelighed i overgangen fra morgensamling til aktivitet i en mindre gruppe, fra spisning til garderoben eller fra en leg til en anden leg. Dette er en måde at løbende lære barnet om overgange, hvilket kan gøre de store overgange mere overkommelige.

Vi sikrer via overgangssamtaler at viden om barnet i vuggestuen deles med de voksne i børnehaven og sikrer at forældrene kan deltage, så de også oplever overgangen sikker og tryk.